

Βρυξέλλες, 20.5.2020
COM(2020) 501 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Βελγίου του 2020 και τη
διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του
Βελγίου του 2020**

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Βελγίου του 2020 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου του 2020

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 17 Δεκεμβρίου 2019, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2020 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στην εν λόγω επισκόπηση ελήφθη δεόντως υπόψη ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Στις 17 Δεκεμβρίου 2019, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία το Βέλγιο δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2020 για το Βέλγιο² δημοσιεύτηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2020. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος του Βελγίου όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 9 Ιουλίου 2019³,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

² SWD(2020) 500 final.

³ ΕΕ C 301 της 5.9.2019, σ. 117.

η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος του Βελγίου ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

- (3) Στις 11 Μαρτίου 2020, η έξαρση της νόσου COVID-19 κηρύχθηκε επισήμως παγκόσμια πανδημία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Η πανδημία συνιστά σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας για τους πολίτες, τις κοινωνίες και τις οικονομίες. Ασκεί έντονη πίεση στα εθνικά συστήματα υγείας, διαταράσσει τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, προκαλεί αστάθεια στις χρηματοπιστωτικές αγορές, σοκ στην καταναλωτική ζήτηση και αρνητικές επιπτώσεις σε διάφορους τομείς. Απειλεί τις θέσεις εργασίας και τα εισοδήματα των πολιτών, καθώς και τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων, ενώ έχει προκαλέσει μεγάλο οικονομικό σοκ που έχει ήδη σοβαρές επιπτώσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις 13 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση⁴ με την οποία ζητούσε συντονισμένη οικονομική αντίδραση στην κρίση, με τη συμμετοχή όλων των φορέων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.
- (4) Αρκετά κράτη μέλη έχουν κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή έχουν λάβει μέτρα έκτακτης ανάγκης. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να είναι αυστηρά αναλογικά, αναγκαία, περιορισμένα χρονικά και σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. Θα πρέπει να υπόκεινται σε δημοκρατικό έλεγχο και σε έλεγχο από ανεξάρτητη δικαστική αρχή.
- (5) Στις 20 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης⁵. Η ρήτρα διαφυγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, καθώς και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή κοινοποίησε στο Συμβούλιο την άποψή της σύμφωνα με την οποία, δεδομένης της αναμενόμενης σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας που προκύπτει από την έξαρση της νόσου COVID-19, οι τρέχουσες συνθήκες επιτρέπουν την ενεργοποίηση της ρήτρας. Στις 23 Μαρτίου 2020, οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών συμφώνησαν με την εκτίμηση της Επιτροπής. Η ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής επιτρέπει την προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου, εφόσον δεν τίθεται σε κίνδυνο η δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσοπρόθεσμα. Όσον αφορά το διορθωτικό σκέλος, το Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, να εγκρίνει αναθεωρημένη δημοσιονομική πορεία. Η γενική ρήτρα διαφυγής δεν αναστέλλει τις διαδικασίες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποκλίνουν από τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις που θα ίσχυαν κανονικά, ενώ δίνει παράλληλα στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τον συντονισμό των πολιτικών στο πλαίσιο του Συμφώνου.
- (6) Απαιτείται συνεχής δράση για τον περιορισμό και τον έλεγχο της εξάπλωσης της πανδημίας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εθνικών συστημάτων υγείας, τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων μέσω μέτρων στήριξης των

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

επιχειρήσεων και των νοικοκυριών και τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στον τόπο εργασίας με σκοπό την επανέναρξη της οικονομικής δραστηριότητας. Η Ένωση θα πρέπει να αξιοποιήσει πλήρως τα διάφορα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της για να στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών μελών σε αυτούς τους τομείς. Παράλληλα, τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να συνεργαστούν για να εκπονήσουν τα αναγκαία μέτρα για την επάνοδο των κοινωνιών και των οικονομιών μας στην ομαλότητα και στη βιώσιμη ανάπτυξη, ενσωματώνοντας, μεταξύ άλλων, την πράσινη μετάβαση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, και αντλώντας όλα τα διδάγματα από την κρίση.

- (7) Η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 ανέδειξε την ευελιξία που παρέχει η ενιαία αγορά για την προσαρμογή σε έκτακτες καταστάσεις. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η ταχεία και ομαλή μετάβαση στη φάση ανάκαμψης και η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών και εργαζομένων, τα έκτακτα μέτρα που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς πρέπει να καταργηθούν μόλις παύσουν να είναι πλέον απαραίτητα. Η τρέχουσα κρίση ανέδειξε την ανάγκη για σχέδια ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της υγείας, τα οποία περιλαμβάνουν ιδίως βελτιωμένες στρατηγικές προμηθειών, διαφοροποιημένες αλυσίδες εφοδιασμού και στρατηγικά αποθέματα βασικών προμηθειών. Πρόκειται για καθοριστικά στοιχεία όσον αφορά την ανάπτυξη ευρύτερων σχεδίων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων.
- (8) Ο ενωσιακός νομοθέτης έχει ήδη τροποποιήσει τα σχετικά νομοθετικά πλαίσια⁶ για να δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να κινητοποιήσουν όλους τους αχρησιμοποίητους πόρους από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις έκτακτες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Οι τροποποιήσεις αυτές θα παρέχουν πρόσθετη ευελιξία, καθώς και απλουστευμένες και εξορθολογισμένες διαδικασίες. Για να αμβλυνθούν οι πιέσεις στις ταμειακές ροές, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επωφεληθούν από ποσοστό συγχρηματοδότησης 100 % από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για το λογιστικό έτος 2020-2021. Το Βέλγιο ενθαρρύνεται να αξιοποιήσει πλήρως αυτές τις δυνατότητες για να βοηθήσει τα άτομα και τους τομείς που πλήττονται περισσότερο από τις προκλήσεις.
- (9) Οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας ενδέχεται να είναι άνισα κατανομημένες μεταξύ των περιφερειών λόγω διαφορετικών προτύπων εξειδίκευσης. Το ενδεχόμενο αυτό συνεπάγεται σημαντικό κίνδυνο διεύρυνσης των διαπεριφερειακών και των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων στο εσωτερικό του Βελγίου. Σε συνδυασμό με τον κίνδυνο να αποδυναμωθεί προσωρινά η διαδικασία σύγκλισης μεταξύ των κρατών μελών, η τρέχουσα κατάσταση απαιτεί στοχευμένες απαντήσεις πολιτικής.

---

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/460 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την κινητοποίηση επενδύσεων στα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των κρατών μελών και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης του COVID-19 (Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορωνοϊού) (ΕΕ L 99 της 31.3.2020, σ. 5), και κανονισμός (ΕΕ) 2020/558 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 130 της 24.4.2020, σ. 1).

- (10) Στις 30 Απριλίου 2020, το Βέλγιο υπέβαλε το εθνικό του πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2020 και το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας του 2020. Τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους.
- (11) Το Βέλγιο υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον κανόνα για το χρέος.
- (12) Στις 13 Ιουλίου 2018, το Συμβούλιο συνέστησε στο Βέλγιο να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁷ δεν θα υπερβεί το 1,8 % το 2019, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με την αξιολόγηση, το Βέλγιο πληροί τις προϋποθέσεις για την αιτούμενη προσωρινή απόκλιση κατά 0,5 % του ΑΕΠ βάσει της ρήτρας διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, η απαιτούμενη διαρθρωτική προσαρμογή για το 2019 μειώθηκε σε 0,1 % του ΑΕΠ, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δαπανών που δεν υπερβαίνει το 2,8 % το 2019. Η συνολική αξιολόγηση της Επιτροπής επιβεβαιώνει ότι υπάρχει σημαντική απόκλιση από τη συνιστώμενη πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου το 2019, καθώς και το 2018 και το 2019 συνολικά. Η εν λόγω απόκλιση αποτελεί σχετικό παράγοντα στην έκθεση της Επιτροπής που καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του Βελγίου με το κριτήριο του χρέους το 2019.
- (13) Στο οικείο πρόγραμμα σταθερότητας του 2020, η κυβέρνηση αναμένει επιδείνωση του ονομαστικού ισοζυγίου από έλλειμμα 1,9 % του ΑΕΠ το 2019 σε έλλειμμα 7,5 % του ΑΕΠ το 2020. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ, μετά τη μείωσή του στο 98,6 % του ΑΕΠ το 2019, αναμένεται να αυξηθεί σε περίπου 115 % το 2020 σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας του 2020. Οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προοπτικές επηρεάζονται από τη μεγάλη αβεβαιότητα που προκαλεί η πανδημία COVID-19.
- (14) Ως απάντηση στην πανδημία COVID-19, και στο πλαίσιο συντονισμένης ενωσιακής προσέγγισης, το Βέλγιο έχει λάβει δημοσιονομικά μέτρα για την αύξηση της ικανότητας του οικείου συστήματος υγείας, την ανάσχεση της πανδημίας και την ανακούφιση των ατόμων και των τομέων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας του 2020, τα εν λόγω δημοσιονομικά μέτρα ανήλθαν στο 2,3 % του ΑΕΠ. Τα μέτρα περιλαμβάνουν ένα ομοσπονδιακό σύστημα παροχών προσωρινής ανεργίας, εισόδημα αναπλήρωσης για τους αυτοαπασχολούμενους, ομοσπονδιακή πρόβλεψη για τις δαπάνες που σχετίζονται με την κρίση, διάφορες περιφερειακές παροχές για τις επιχειρήσεις και τομεακές επιδοτήσεις. Η ποσοτικοποίηση των επιβαρυντικών για το έλλειμμα μέτρων συμπίπτει, σε γενικές γραμμές, με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, αφού ληφθεί υπόψη η διαφορετική μεταχείριση του κόστους των αυτόματων σταθεροποιητών. Επιπλέον, το Βέλγιο ανακοίνωσε μέτρα τα οποία, χωρίς να έχουν άμεση δημοσιονομική επίπτωση, θα συμβάλουν στη στήριξη της ρευστότητας των επιχειρήσεων. Τα εν λόγω μέτρα αφορούν τις ομοσπονδιακές και τις περιφερειακές δανειακές εγγυήσεις για τις

⁷ Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε περίοδο τεσσάρων ετών. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές δια νόμου. Τα έκτακτα μέτρα τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών συμψηφίζονται.

εταιρείες και τους αυτοαπασχολούμενους, οι οποίες εκτιμώνται στο 11,8 % του ΑΕΠ στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2020. Εφαρμόζονται αναβολές καταβολής φόρων, ιδίως όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων και εταιρειών και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, αλλά δεν ποσοτικοποιούνται στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2020. Συνολικά, τα μέτρα που έλαβε το Βέλγιο συνάδουν με τις κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συντονισμένη οικονομική αντίδραση στην έξαρση της νόσου COVID-19. Η πλήρης εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, και στη συνέχεια η επανεστίαση των δημοσιονομικών πολιτικών προς την επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, θα συμβάλουν στη διατήρηση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα.

- (15) Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020 και αμετάβλητες πολιτικές, προβλέπεται ότι το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης του Βελγίου θα είναι -8,9 % του ΑΕΠ το 2020 και -4,2 % το 2021. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να ανέλθει στο 113,8 % του ΑΕΠ το 2020.
- (16) Στις 20 Μαΐου 2020, η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης λόγω της μη συμμόρφωσης του Βελγίου με τον κανόνα για το χρέος το 2019 και της αναμενόμενης υπέρβασης του ορίου του 3 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα το 2020. Συνολικά, από την ανάλυση προκύπτει ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους, όπως ορίζονται στη Συνθήκη και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/1997.
- (17) Για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, οι βελγικές αρχές ενέκριναν μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων ώστε να μετριαστούν οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της απότομης επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Έχει θεσπιστεί σύστημα εγγυήσεων ύψους 50 δισ. EUR για νέες βραχυπρόθεσμες πιστώσεις που χορηγούνται σε βιώσιμες επιχειρήσεις. Οι περιφέρειες και οι κοινότητες έχουν επίσης θεσπίσει εγγυήσεις για τα ενδιάμεσα και τα κανονικά επιχειρηματικά δάνεια, τη στήριξη της ρευστότητας των επιχειρήσεων υπό μορφή άμεσων δανείων, καθώς και μέτρα για την οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων που έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση. Είναι δυνατή η παράταση της αποπληρωμής των υφιστάμενων ενυπόθηκων δανείων και των επιχειρηματικών δανείων. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα προσωρινής αναστολής της πτωχευτικής διαδικασίας για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί σοβαρά. Έχουν δημιουργηθεί διάφορα κίνητρα για την ενθάρρυνση περισσότερων εργαζομένων να παραμείνουν ή να επιστρέψουν στην εργασία τους, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση των δραστηριοτήτων. Είναι δυνατή, σε ορισμένες περιπτώσεις, η αναβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και καταβολής φόρων, όπως ο φόρος προστιθέμενης αξίας και οι φόροι εισοδήματος εταιρειών και φυσικών προσώπων, ή η απαλλαγή από αυτές. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει επιτρέψει στις επιχειρήσεις που επλήγησαν από την κρίση να κάνουν χρήση του συστήματος προσωρινής ανεργίας λόγω ανωτέρας βίας, του οποίου έχει αυξήσει τις παροχές. Διατίθεται μηνιαίο εισόδημα αναπλήρωσης για τους αυτοαπασχολούμενους των οποίων η δραστηριότητα διακόπηκε για τουλάχιστον επτά συνεχόμενες ημέρες. Η προοδευτική μείωση των παροχών ανεργίας έχει προσωρινά παγώσει. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση προετοιμάζει επίσης ένα επιπλέον σύνολο μέτρων για την καταπολέμηση της αφερεγγυότητας των επιχειρήσεων, όπως η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος εταιρειών και φυσικών προσώπων για το οικονομικό έτος 2020.
- (18) Το βελγικό σύστημα υγείας σημειώνει ικανοποιητικές επιδόσεις όσον αφορά την παροχή εντατικής νοσηλείας στα νοσοκομεία. Ωστόσο, η έξαρση της νόσου COVID-

19 έχει καταδείξει ορισμένες ελλείψεις όσον αφορά την ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας όταν αυτό έρχεται αντιμέτωπο με σοβαρή κρίση δημόσιας υγείας. Έχει καταστεί σαφές ότι το Βέλγιο αντιμετωπίζει διαρθρωτική έλλειψη εργαζομένων στον τομέα της υγείας, η οποία πρέπει να αντιμετωπιστεί. Στο άμεσο μέλλον, η εξασφάλιση επαρκών ιατρικών προϊόντων κρίσιμης σημασίας, συμπεριλαμβανομένων των μέσων προστασίας, ιδίως για τους εργαζομένους στον τομέα της υγείας και άλλους εργαζομένους που εκτίθενται σε κινδύνους, θα εξακολουθήσει να έχει καθοριστική σημασία. Μια στρατηγική για τη δημόσια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, πλήρως συντονισμένη με τις πολιτικές πρόληψης και μακροχρόνιας περίθαλψης, θα εξακολουθήσει να είναι απαραίτητη βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων δημόσιας υγείας, όπως η κρίση COVID-19. Η ομαλή εφαρμογή της συμφωνίας της διυπουργικής διάσκεψης για τη δημόσια υγεία, η οποία προβλέπει τη διάθεση προσωπικού και υποδομών νοσοκομείων (ομοσπονδιακή αρμοδιότητα) σε εγκαταστάσεις μακροχρόνιας περίθαλψης (αρμοδιότητα των κοινοτήτων) αποτελεί σημαντικό δομικό στοιχείο στο πλαίσιο αυτό.

- (19) Μολονότι ανήλθε σε πρωτοφανή επίπεδα το 2019 και στις αρχές του 2020, η αύξηση της απασχόλησης στο Βέλγιο διακόπηκε απότομα λόγω της κρίσης COVID-19. Τα υφιστάμενα δημόσια καθεστώτα εισοδηματικής στήριξης του Βελγίου, όπως το σύστημα προσωρινής ανεργίας για τους εργαζομένους και το δικαίωμα προσωρινής αναλογικής αποζημίωσης και διατήρησης ασφαλιστικών δικαιωμάτων (*droit passerelle*) για τους αυτοαπασχολούμενους, παρέχουν μερική αποζημίωση για τις απώλειες εισοδήματος λόγω του μειωμένου χρόνου εργασίας. Τα εν λόγω συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον περιορισμό του αντικτύπου της μείωσης της παραγωγής στα επίπεδα απασχόλησης. Ωστόσο, η ανεργία αναμένεται να ανέλθει στο 7 % το 2020 και να σημειώσει μικρή πτώση στο 6,6 % το 2021. Για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η αύξηση της ανεργίας να καταστεί διαρθρωτική, θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, οι οποίες εξακολουθούν να είναι περιορισμένες, καθώς είναι μεγάλο το ποσοστό των ανέργων που συμμετέχουν σε μέτρα των πολιτικών αυτών, ενώ το ποσοστό μετάβασης από την ανεργία στην απασχόληση είναι μικρό. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση ολοκληρωμένης προσέγγισης για τους πλέον απομακρυσμένους από την αγορά εργασίας, οι οποίοι ενδέχεται να επηρεαστούν περισσότερο από τις αρνητικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της κρίσης. Στις ευπαθείς ομάδες περιλαμβάνονται ιδίως τα άτομα χαμηλής ειδίκευσης, τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και τα άτομα με αναπηρία. Επιπλέον, η φορολογική επιβάρυνση της εργασίας παραμένει κατά μέσο όρο υψηλή σε όλα τα επίπεδα των μισθών, εξαιρουμένων των πολύ χαμηλόμισθων (50 % του μέσου μισθού). Η επιβάρυνση αυτή αποτελεί αιτία του σχετικά υψηλού κόστους εργασίας, το οποίο μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη ζήτηση εργασίας, ιδίως για τις θέσεις εργασίας χαμηλής παραγωγικότητας.
- (20) Η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού θα πρέπει να προωθείται προς τομείς με σημαντικές ελλείψεις, όπως η υγεία, οι τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τα τεχνικά και επαγγελματικά επαγγέλματα. Η κινητικότητα αυτή θα συνοδεύεται από σημαντικές ανάγκες επανειδίκευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων και θα απαιτεί αύξηση του επιπέδου συμμετοχής των ενηλίκων στην εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων με την πρόβλεψη περιόδων μειωμένου χρόνου εργασίας. Υπάρχουν ανησυχίες ότι τα υφιστάμενα συστήματα κινήτρων για την κατάρτιση δεν χρησιμοποιούνται από εκείνους που θα ωφελούνταν περισσότερο,

όπως τα άτομα χαμηλής ειδίκευσης, οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας και τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Οι ανεπαρκείς γλωσσικές δεξιότητες αποτελούν σημαντικό εμπόδιο, ιδίως στη δίγλωσση περιφέρεια των Βρυξελλών. Οι κοινότητες λαμβάνουν μέτρα για να αυξήσουν το ενδιαφέρον υπέρ των σπουδών στους τομείς των φυσικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών, αλλά υπάρχουν περιθώρια για πιο ολοκληρωμένες στρατηγικές ώστε να καλυφθούν οι μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Το συνολικό επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων είναι ικανοποιητικό, αλλά παραμένει στάσιμο. Το επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων των νέων, ιδίως των νέων με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ και έχει επιδεινωθεί τα τελευταία έτη. Η διαθεσιμότητα επαρκούς εξοπλισμού και σύνδεσης στο διαδίκτυο για όλους τους σπουδαστές, σε συνδυασμό με τα αναγκαία προγράμματα κατάρτισης και καθοδήγησης των διδασκόντων, είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της πρόσβασης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Αυτό είναι επίσης απαραίτητο για να διασφαλιστεί ότι οι υφιστάμενες ανισότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα δεν θα επιδεινωθούν λόγω της κρίσης.

- (21) Το Βέλγιο έχει θεσπίσει πολλά καθεστώτα για τη στήριξη της ρευστότητας των επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων ένα καθεστώς κρατικών εγγυήσεων για δάνεια και διάφορα περιφερειακά καθεστώτα, τα οποία έχουν κοινοποιηθεί βάσει του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19. Η αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω καθεστώτων, μεταξύ άλλων και από τους ενδιάμεσους φορείς, είναι καίριας σημασίας για να διασφαλιστεί ότι θα ωφεληθούν από τα καθεστώτα αυτά οι επιχειρήσεις, και ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι αυτοαπασχολούμενοι, ώστε να προστατευθούν και να ανακάμψουν ταχύτερα. Κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής των μέτρων αυτών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων φορέων.
- (22) Παρά τις προσπάθειες της κυβέρνησης, η διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων ανέρχεται σε περίπου 7 δισ. EUR ετησίως (1,6 % του ΑΕΠ), εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος προέρχεται από τη συμμόρφωση με τη φορολογική και την εργατική νομοθεσία. Το φορολογικό σύστημα είναι πολύπλοκο λόγω των διαφόρων φορολογικών δαπανών. Η διαχείριση της μισθοδοσίας είναι πολύπλοκη για τις επιχειρήσεις, ιδίως για εκείνες που πρέπει να διαχειρίζονται τα διάφορα περιφερειακά συστήματα. Οι επιχειρήσεις βρίσκονται αντιμέτωπες με ολοένα και περισσότερες αλλά και μεγαλύτερες καθυστερήσεις πληρωμών από τις δημόσιες αρχές, γεγονός το οποίο συμβάλλει στην πτώχευση επιχειρήσεων και στην επιδείνωση του επιχειρηματικού κλίματος. Υπάρχουν μεγάλες καθυστερήσεις στην έκδοση οικοδομικών αδειών, καθώς και στη σύνδεση με τα δίκτυα ηλεκτροδότησης και ύδρευσης. Η διαδικασία μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας είναι από τις πιο χρονοβόρες και από τις πιο δαπανηρές στην ΕΕ. Υπάρχουν σημαντικές περιφερειακές αποκλίσεις όσον αφορά τις απαιτήσεις πρόσβασης στα βιοτεχνικά/κατασκευαστικά επαγγέλματα. Οι κανόνες σχετικά με το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων, τις προσφορές, τις εκπτώσεις και τους διαύλους διανομής των μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων επιβαρύνουν το περιβάλλον λειτουργίας των εμπορών λιανικής. Η εισαγωγή της τεχνολογίας 5G καθυστερεί, μεταξύ άλλων, λόγω αυστηρών ορίων ακτινοβολίας (ιδίως στις Βρυξέλλες), τα οποία διαφέρουν σε κάθε περιφέρεια, καθώς και λόγω του υψηλού τέλους κεραιών στις Βρυξέλλες και της χρονοβόρας έκδοσης αδειών για την εγκατάσταση κεραιών. Στον τομέα της αφερεγγυότητας, δεν υπάρχει ειδική απλουστευμένη διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για τις μικρές

και τις μεσαίες επιχειρήσεις, ενώ μόνο οι οφειλέτες μπορούν να ξεκινήσουν τις διαδικασίες αφερεγγυότητας. Παρά τις σταδιακές βελτιώσεις, η ανεπαρκής ψηφιοποίηση και η έλλειψη πόρων εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για το δικαστικό σύστημα. Οι χρονοβόρες διαδικασίες της διοικητικής δικαιοσύνης προκαλούν σημαντικές καθυστερήσεις στις υποθέσεις που αφορούν δημόσιες συμβάσεις και οικοδομικές άδειες. Βασικοί φορείς επιβολής στους τομείς της εποπτείας της αγοράς, του ανταγωνισμού και των σιδηροδρομικών μεταφορών δεν διαθέτουν επαρκές προσωπικό για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

- (23) Για την τόνωση της οικονομικής ανάκαμψης, θα είναι σημαντικό να επισπευσθούν ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να προωθηθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μεταρρυθμίσεων. Όπως αναφέρεται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα 2021-2030, το Βέλγιο έχει σημαντικές επενδυτικές ανάγκες στον τομέα των βιώσιμων μεταφορών, ιδίως για την αντιμετώπιση του προβλήματος της κυκλοφοριακής συμφόρησης και της ηλεκτρικής κινητικότητας. Πριν από την κρίση, οι βελγικές περιφέρειες είχαν ανακοινώσει σημαντικά πολυετή σχέδια υποδομών μεταφορών. Πραγματοποιούνται σημαντικές επενδύσεις στον προαστιακό σιδηρόδρομο γύρω από τις Βρυξέλλες, στη σηματοδότηση, στις συνδέσεις των λιμένων και στις διασυνοριακές σιδηροδρομικές συνδέσεις. Στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα εντοπίστηκαν επίσης σημαντικές επενδυτικές ανάγκες για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την ευέλικτη παραγωγή ενέργειας, τις διασυνδέσεις, τα ευφυή δίκτυα, την αποθήκευση και την ενεργειακή απόδοση, με σκοπό την επίτευξη των ευρωπαϊκών ενεργειακών στόχων, την υλοποίηση της δέσμευσης του Βελγίου να καταργήσει σταδιακά και πλήρως την πυρηνική ενέργεια έως το 2025, καθώς και την ανακαίνιση του 80 % του κτιριακού αποθέματος, που κατασκευάστηκε πριν από τη θέσπιση των ενεργειακών προτύπων. Σε αντίθεση με τη σχετικά υψηλή ένταση της ιδιωτικής έρευνας και ανάπτυξης (E&A), η δημόσια έρευνα και ανάπτυξη παραμένει ελαφρώς χαμηλότερη από εκείνη των περισσότερων κρατών μελών με παρόμοιο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης. Το Βέλγιο κινδυνεύει να μείνει πίσω στην ανάπτυξη της τεχνολογίας 5G, καθώς δεν σχεδιάζει να εκχωρήσει τις πρωτοπόρες ζώνες 5G εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία της Ένωσης. Τον Μάρτιο του 2020, ως προσωρινή λύση, οι βελγικές αρχές ξεκίνησαν δημόσια διαβούλευση για προσωρινές εθνικές άδειες για το διαθέσιμο φάσμα των 200 MHz στη ζώνη συχνοτήτων 3.6-3.8 GHz. Ο προγραμματισμός του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης για την περίοδο 2021-2027 θα μπορούσε να βοηθήσει το Βέλγιο να αντιμετωπίσει ορισμένες από τις προκλήσεις που δημιουργεί η μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερη οικονομία, ιδίως στις περιοχές που καλύπτονται από το παράρτημα Δ της έκθεσης χώρας. Με τον τρόπο αυτό το Βέλγιο θα μπορέσει να αξιοποιήσει όσο το δυνατόν καλύτερα το εν λόγω ταμείο.
- (24) Ενώ οι παρούσες συστάσεις επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας και στη διευκόλυνση της οικονομικής ανάκαμψης, οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019, που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 9 Ιουλίου 2019, κάλυπταν επίσης μεταρρυθμίσεις απαραίτητες για την αντιμετώπιση μεσοπρόθεσμων έως και μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών προκλήσεων. Οι εν λόγω συστάσεις εξακολουθούν να ισχύουν και θα συνεχιστεί η παρακολούθησή τους καθ' όλη τη διάρκεια του ετήσιου κύκλου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του επόμενου έτους. Το ίδιο ισχύει και για τις συστάσεις που αφορούν οικονομικές πολιτικές σχετικές με επενδύσεις. Αυτές οι τελευταίες συστάσεις θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον στρατηγικό προγραμματισμό της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής μετά το 2020, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα μέτρα άμβλυνσης της τρέχουσας κρίσης και τις στρατηγικές εξόδου από αυτήν.

- (25) Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο παρέχει το πλαίσιο για τον συνεχή συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση στην Ένωση, ο οποίος μπορεί να συμβάλει σε μια βιώσιμη οικονομία. Τα κράτη μέλη έχουν συνεκτιμήσει, στα εθνικά τους προγράμματα μεταρρυθμίσεων για το 2020, την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών. Με τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των κατωτέρω συστάσεων, το Βέλγιο θα συμβάλει στην πρόοδο ως προς την επίτευξη των ΣΒΑ και στην κοινή προσπάθεια να διασφαλιστεί η ανταγωνιστική βιωσιμότητα στην Ένωση.
- (26) Ο στενός συντονισμός μεταξύ των οικονομιών της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης έχει καθοριστική σημασία για να επιτευχθεί ταχεία ανάκαμψη από τις οικονομικές επιπτώσεις της COVID-19. Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ —και λαμβανομένων υπόψη των πολιτικών κατευθύνσεων της ευρωζώνης— το Βέλγιο θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι πολιτικές του εξακολουθούν να συνάδουν με τις συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ και να συντονίζονται με εκείνες των άλλων κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.
- (27) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2020, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Βελγίου και τη δημοσίευσε στην έκθεση χώρας του 2020. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2020 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2020, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς το Βέλγιο κατά τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Βέλγιο, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (28) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2020 και η γνώμη του⁸ αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Βέλγιο να μεριμνήσει, το 2020 και το 2021, προκειμένου:

1. να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, τη βιωσιμότητα της οικονομίας και, ακολούθως, τη στήριξη της ανάκαμψης· όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, να επιδιώξει την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών που αποσκοπούν στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων· να ενισχύσει τη συνολική ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας και να διασφαλίσει την προμήθεια ιατρικών προϊόντων κρίσιμης σημασίας·
2. να μετριάσει τις επιπτώσεις της κρίσης στην απασχόληση και την κοινωνία, ιδίως με την προώθηση αποτελεσματικών μέτρων ενεργητικής πολιτικής για την αγορά εργασίας και την ενίσχυση της ανάπτυξης δεξιοτήτων·
3. να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων για την παροχή ρευστότητας, ώστε να βοηθηθούν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι αυτοαπασχολούμενοι και να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον· να επισπεύσει

⁸ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να προωθήσει τις ιδιωτικές επενδύσεις για την τόνωση της οικονομικής ανάκαμψης· να εστιάσει τις επενδύσεις στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, ιδίως στις υποδομές βιώσιμων μεταφορών, στην καθαρή και αποδοτική παραγωγή και χρήση ενέργειας, στις ψηφιακές υποδομές, όπως το 5G και τα δίκτυα Gigabit, καθώς και στην έρευνα και καινοτομία.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*